

Dansk Ingeniørforenings Betingelser for Levering af Dampkedelmateriale.

Indledning.

I de efterfølgende Bestemmelser benyttes de Betegnelser for Jærn og Staal, der ere vedtagne af „Dansk Ingeniørforening“ den 12. November 1895, og for hvilke de fremmede Benævnelser her vedføjtes:

	Dansk.	Tysk.	Engelsk.		
Jærn	Smedeligt Jærn				
		Raajærn	Roheisen	pig iron	
		Støbejærn	Gusseisen	cast iron	
		Svejsejærn	Schweisseisen	wrought iron	
		Staal	blødt Staal	Flusseisen	mild steel
			haardt Staal	Flussstahl	hard steel
			Staalstøbegods	Stahlformguss	steel casting
			Digelstaa	Tiegelflussstahl	cast steel
			Puddelstaa	Schweissstahl	wrought steel
	Fransk.	Svensk.			
Jærn	Smedeligt Jærn				
		fonte cru	Tackjærn		
		fonte	Gjutjærn		
		fer	Lancashirejærn		
		Staal	acier doux	Götojærn	
			acier dur	Götstål	
			acier moulé	Stålgjute	
	acier creuset	Gjutstål			
	acier soudé	Garfstål			

A. Almindelige Bestemmelser.

§ 1.

Klassificering af Jærn til Dampkedelbrug.

De Materialier, der fortrinsvis antages at blive benyttede i Dampkedler, ere Svejsejærn eller blødt Staal i følgende Former:

- Plader
- Façonjærn
- Stag- og Støttebolte
- Nitter og
- Rør,

og det er for Leverancer af Materialier i disse 5 Former, at der i det følgende gives Bestemmelser.

Nærværende Betingelser omhandle derimod ikke Støbejærn og Staalstøbegods.

§ 2.

Valg af Betingelser for Undersøgelser og Prøver, og Afholdelse af Udgifter ved disse.

Det staaer Leverandøren af Kedlerne frit for, naar intet særligt er bemærket, at modtage Materialet og udføre Kedlerne enten efter de i „Lloyds Register of British and Foreign Shipping“ eller i „Bureau Veritas Rules and Regulations“ for Dampkedelmateriale opstillede Forordninger eller efter „Würzburger Normen 1895.“

Idet i øvrigt henvises til disse Regler i Ori-

nalsprogene, skal her kun bemærkes, at der udkommer en ny Udgave af de to førstnævnte hvert Aar.

Leverandøren maa give fornøden Meddelelse om, hvilke af disse Regler der ere lagte til Grund ved Materialbestillingen, og alle de i de paagældende Regler nævnte Prøver og Certifikater skulle paa Forlangende præsteres, dog kan Kedlens Modtager af Leverandøren kun forlange gratis leveret Prøvecertifikat fra Værkerne. Derimod maa han betale for autoriseret Certifikat, om saadant ønskes og ligeledes for Tildannelsen af de fornødne Prøvestykker, hvis han ønsker Prøver foretagne udenfor Værkerne.

Materialier, for hvilke der ikke kan fremskaffes Certifikater af den Art, der omtales i de nævnte Regler, kunne forlanges prøvede her uden Udgift for Modtageren af Kedlen, og skulle da tilfredsstille Lloyds, Veritas eller Würzburger Reglerne.

Skulde Modtageren af Kedlen yderligere ønske Prøver og Undersøgelser ud over dem, som ere nævnte i de 3 Regler, da ville saadanne Prøver for Pladers Vedkommende kunne udføres af de Affaldsstykker, der maatte fremkomme ved Udskæringen af Mandehuller og Kanal-huller eller lignende, dog er Modtageren pligtig at betale disse Prøver ekstra, samt, saafremt Prøvestykker herhjemme ønskes udtagne af hver enkelt Plade, da paa Forhaand at angive dette, for at de Plader, af hvilke der ikke bliver Affaldsstykker til de nødvendige Prøvestykker, kunne bestilles med fornøden Overlængde. Ogsaa herfor vil der være at yde Ekstrabetaling, saafremt intet særlig er bestemt eller angivet.

§ 3.

Undersøgelsers og Prøvers Art.

De Undersøgelser og Prøver, det leverede Materiale skal kunne underkastes til Bestemmelse af dets Egenskaber, ere dels **almindelige** Prøver, der foretages med hvert enkelt Stykke af den hele Leverance, dels **særlige** Prøver, der foretages med enkelte udtagne Prøvestykker, og hvis Resultater derefter betragtes som gyldige for et større eller mindre Antal Stykker af det hele leverede Parti.

Til almindelige Prøver henhøre:

- Besigtelse
- Maaling og
- Vejning.

Til særlige Prøver henhøre:

- Træk-Prøve
- Bøje-Prøve
- Hærde-Prøve
- Stukke-Prøve
- Smede- og Lokke-Prøve
- Vandtryk-Prøve.

B. Almindelige Prover.

§ 4.

Besigtelse.

Ved en Besigtelse af det leverede Materiale skal dette vise sig rent og glat udvalset efter de forlangte Profiler, frit for Brud, Afbladninger, Blærer, Revner og Ridser eller andre Fejl, som hidrøre fra ufuldkommen Fabrikation.

§ 5.

Maaling.

Pladerne skulle være renskaarne og retvinklede eller udførte efter de tilstillede Tegninger og bør være tydeligt stemplede med Værkets Mærker. Materialet maa ikke have mindre Dimensioner end opgivet, men der tillades for Plader, naar ikke andet er bestemt, en Overlængde af indtil 25 mm og en Overbredde af indtil 10 mm samt for Vinkler og Façonstænger indtil 75 mm Overlængde. For Rør tilstedes en Afvigelse fra de opgivne Længder paa indtil 5 mm.

Pladerne maa intet Steds have mindre Tykkelse end 2 % under den foreskrevne Tykkelse og intet Steds have en Overtykkelse, der er større end, hvad der fremgaar af følgende Tabel:

Plader	Største tilladte Forskel mellem mindste og største Tykkelse ved en forlangt Pladetykkelse i Millimeter paa:		
	5-7mm (ekskl.)	7-10mm (ekskl.)	10 mm og derov.
indtil 1 600 mm Bredde	1,2	0,9	0,9
fra 1 600 — 1 800 — —	1,8	1,7	1,7
— 1 800 — 2 100 — —	2,0	1,7	1,7
— 2 100 — 2 700 — —	"	"	2,3
— 2 700 — 3 000 — —	"	"	2,9

Ved Bredder over 2 100 mm og Tykkelser paa indtil 10 mm. saavel som ved Bredder over 3 000 mm antages Pladerne, som de ere, naar det tyndest maalte Sted ikke har mindre Tykkelse end 2 % under den forlangte Tykkelse. Maalingerne af en Plades Tykkelse maa i intet Tilfælde ske nærmere ved Randen end 40 mm derfra.

§ 6.

Vejning.

De enkelte Konstruktionsdeles virkelige Vægt maa ikke falde uden for Grænserne 97 % og 105 % af den „beregnete“ Vægt, hvorved forstaas den, der findes som Produktet af: Vægtfylden henholdsvis 7,80 for Svejsejern og 7,85 for blødt Staal, det forlangte Tværsnitsareal og den maalte Længde (for Pladernes Vedkommende: den forlangte Tykkelse og det maalte Overfladeareal).

Plader over 2700 mm brede antages, naar Undervægten ikke andrager over 3 %.

C. Særlige Prover.

§ 7.

Udtagelse af Prøvestykker.

Foretages Prøver her i Landet, skal som Prøvestykker saa vidt muligt anvendes Affaldsmateriale, dog kan Leverandøren, naar Talen er om Plader, netop forlange, at saadant Materiale, der ved Brugen bevisligt vil blive bortskaaret som ubenyttet, ikke anvendes til Prøver. Forinden der udtages Stykker til Prøvebrug, skal Modtageren bestemme, hvilke Dele af Leverancen hvert enkelt udtaget Stykke skal repræsentere. Udtagne Prøvestykker, der vise sig behæftede med synlige Fejl, skal Modtageren ikke kunne forlange nærmere undersøgte, men han har Ret til at kassere det enkelte Stykke af Leverancen, hvoraf Prøvestykket er taget, og til at lade udtage et nyt Prøvestykke i Stedet for det saaledes udskudte.

Hvis ikke alle de med et Prøvestykke foretagne Prøver og Undersøgelser falde tilfredsstillende ud, kan Modtageren — naar ikke andet er bestemt under de „særlige Prøver“ — kassere det enkelte Stykke af Leverancen, hvoraf Prøvestykket er taget, og af det Parti af Leverancen, som dette Prøvestykke repræsenterer, lade udtage 2 nye Prøvestykker (af Plader 4) og lade disse underkaste de i de forannævnte Regler angivne Undersøgelser. Falde ikke alle disse tilfredsstillende ud, kan hele vedkommende Parti af Leverancen kasseres.